

Starea de alertă în sectorul energetic și în domeniul hidrologic, prelungită cu 30 de zile

Guvernul a prelungit cu 30 de zile starea de alertă în sectorul energetic și în domeniul hidrologic. Măsura este necesară pentru gestionarea în continuare a riscurilor din sectorul energetic și a efectelor secetei hidrologice. Deși, în prezent, alimentarea cu energie electrică și apă se desfășoară fără întreruperi, evoluțiile regionale și menținerea debitelor reduse ale râurilor impun păstrarea măsurilor preventive, pentru a reduce riscul unor întreruperi în alimentarea populației și a serviciilor esențiale.

În perioada 3-25 august, necesarul de energie electrică al malului drept al Nistrului a fost acoperit integral din punct de vedere comercial. Republica Moldova continuă însă să depindă într-o proporție importantă de importurile din România și Ucraina, iar reducerea disponibilității unor capacități de producere în regiune poate limita energia disponibilă pe piață și poate genera presiuni asupra prețurilor, în special în orele de consum maxim.

Pentru consolidarea capacității interne de producere și stocare, Comisia Națională de Management al Crizelor a aprobat măsuri pentru accelerarea proiectelor care pot aduce noi capacități în sistem. Astfel, solicitările de aprobare prealabilă a investițiilor pentru proiectele de producere și stocare a energiei electrice vor fi examinate cu prioritate.

Totodată, pe durata stării de alertă, centralele eoliene și fotovoltaice care includ instalații de stocare în același amplasament și care urmează să fie puse în exploatare până la expirarea stării de alertă vor fi exceptate de la procedura de autorizare, cu informarea Comisiei de autorizare.

Pentru proiectele eoliene, fotovoltaice și instalațiile de stocare ale căror avize de racordare au expirat în luna iulie sau expiră pe durata stării de alertă, operatorii de sistem vor putea relua, la solicitare, procedura de prelungire a acestora, inclusiv în situațiile în care au fost depășite anumite termene procedurale.

În cazul capacităților de producere și stocare aflate deja în proces de construire, avizele de racordare vor putea fi prelungite, în condițiile stabilite de Comisie, pentru cel mult trei luni. Cererile vor fi examinate în termen de cinci zile, iar o nouă prelungire

nu va fi posibilă. Solicitantul va prezenta un angajament scris privind punerea sub tensiune a centralei în termenul acordat.

O altă măsură vizează dezvoltarea mai rapidă a capacităților de stocare. Pentru cererile depuse până la 15 septembrie 2026, operatorii de sistem vor putea emite avize de racordare în condiții flexibile pentru instalații de stocare cu o putere totală cumulată de până la 200 MW. Mecanismul se aplică instalațiilor cu o putere de cel puțin 1 MW și o capacitate de stocare mai mare de 2 MWh, iar avizele vor avea o valabilitate de cel mult șase luni, fără posibilitatea prelungirii. Pentru aceste instalații, extragerea energiei electrice din rețea în scopul încărcării nu va fi permisă în intervalele 06:00–09:00 și 18:00–23:00.

În paralel, vor continua măsurile de reducere a consumului de energie electrică. Autoritățile publice locale vor asigura, în limitele posibilităților tehnice, reducerea cu cel puțin 50% a consumului de energie electrică pentru iluminatul public.

În ceea ce privește situația hidrologică, seceta continuă să afecteze bazinul Nistrului, bazinul Prutului și mai multe râuri mici. În perioada 18–25 august, nivelul lacului de acumulare Nistean a scăzut cu 31 cm, iar pe unele râuri mici scurgerea reprezintă 10% sau mai puțin din valorile medii caracteristice lunii august.

În același timp, sistemele de captare și alimentare cu apă monitorizate funcționează fără întreruperi raportate. Măsurile menținute pe durata stării de alertă urmăresc asigurarea continuității alimentării cu apă în cazul în care deficitul hidrologic persistă.

Operatorii serviciilor de alimentare cu apă vor monitoriza zilnic volumele captate și distribuite, vor identifica și remedia pierderile din rețele și vor menține rezervele necesare funcționării sistemelor. Autoritățile locale vor inventaria sondele, fântânile de mare adâncime și alte surse alternative care ar putea fi utilizate la necesitate.

În localitățile în care există riscul afectării continuității alimentării cu apă vor fi pregătite planuri de continuitate și soluții alternative de aprovizionare. Totodată, apa potabilă nu va putea fi utilizată pentru irigare, iar utilizarea apei pentru irigații va fi gestionată în funcție de disponibilitatea resurselor.

Centrul Național de Management al Crizelor va continua monitorizarea evoluțiilor și a implementării măsurilor aprobate.